

Notat

9. februar 2022

Grund- og nærhedsnotat vedr. Kommissionens forslag til en revision af EU's flerårige finansielle ramme og introduktion af nye indtægtskilder til EU's budget

KOM (2021) 569 og KOM (2021) 570

1. Resume

Kommissionen offentliggjorde den 22. december 2021 en pakke med forslag til revision af EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 (MFF) samt forslag til introduktionen af nye indtægtskilder til EU's budget.

Forslagene til nye indtægtskilder til EU's budget indebærer, at der etableres nye indtægtskilder baseret på EU's CO₂-kvotehandelsystem, den foreslåede CO₂-grænsetilpasningsmekanisme samt spor 1 i OECD-aftalen om international beskatning. Forslaget til MFF-revision indebærer forøgelse af udgiftslofterne i 2024-2027 mhp. at indarbejde de foreslåede udgifter til en Social Klimafond samt automatiske årlige opjusteringer af udgiftslofterne i 2024-2027 i takt med provenu fra de nye indtægtskilder mhp. tidlig tilbagebetaling af fælles genopretningslån til NGEU.

Forslagene til nye indtægtskilder skal ses i lyset af konklusionerne fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd 17.-21. juli 2020. Heraf fremgår, at Unionen i de kommende år vil arbejde hen imod en reform af ordningen for nye egne indtægter og indføre nye egne indtægter.

Forslagspakken ventes at have betydelige statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen finder det centralt, at den indgåede aftale om EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 overholdes. Som udgangspunkt forholder regeringen sig konstruktivt til forslag til nye EU-indtægtskilder, idet man afventer yderligere teknisk afklaring af især statsfinansielle konsekvenser. Regeringen er skeptisk over for den foreslåede revision af MFF'en, der følger af de foreslåede merudgifter til oprettelse af en Social Klimafond.

Baggrund

Kommissionen har den 22. december 2021 fremsat en forslagspakke, der indeholder forslag til en revision af EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027 (nr. 2021/0429 (KOM (2021) 569)) samt forslag til revision af Rådets afgørelse om ordningen for den Europæiske Unions egne indtægter (nr. 2021/0430 (KOM (2021) 570)).

Forslaget om revision af MFF'en er fremsat med hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 312 samt traktaten om oprettelse af det Det Europæiske Atomenergifællesskab artikel 106a og behandles efter særlig

lovgivningsprocedure. Forslaget vedtages ved enstemmighed efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslaget om revisionen af Rådets afgørelse om ordningen for den Europæiske Unions egne indtægter er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 311 stk. 3 og behandles efter særlig lovgivningsprocedure. Forslaget vedtages ved enstemmighed i Rådet, og efter høring af Europa-Parlamentet. Afgørelsen kan først træde i kraft når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Som led i Europa-Parlamentets godkendelse af EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 indgik Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen d. 16. december 2020 en interinstitutionel aftale, hvori Kommissionen forpligtiger sig til en tidsplan for fremsættelse af forslag om nye indtægtskilder til EU-budgettet. Indtægterne angives at skulle bidrage til tilbagebetaling af de fælles genopretningslån (NGEU). Det fremgår endvidere af tidsplanen i den interinstitutionelle aftale i regi af EU's flerårige finansielle ramme, at Rådet vil skulle drøfte forslagene inden udgangen af juni 2022.

3. Formål og indhold

Kommissionens pakke består af tre nye indtægtskilder. To af forslagene baseres på indtægter generet som led i forslag, der indgår i EU's *Fit-for-55*-klimapakke: Revision af EU's CO₂-kvotehandelsystem (ETS) og indførelsen af en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (CBAM). Hertil kommer en ny indtægtskilde baseret på implementeringen i EU af spor 1 fra OECD-aftalen om international selskabsbeskatning.

Kommissionen skønner, at indtægtskildeforslagene samlet vil have en størrelsesorden på i gennemsnit 12-13,5 mia. euro (2018 priser) årligt over perioden 2023-2030, såfremt forslagene indføres med virkning fra 2023, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Samlet størrelsesorden på EU-niveau af nye indtægtskilder til EU's budget, årligt i gns. 2023-2030 i mia. euro (2018-priser)

	2023-2030
Indtægtskilde baseret på:	
CO ₂ -kvotehandelsystemet	9
CO ₂ -grænsetilpasningsmekanismen	0,5
OECD-aftale spor 1	2,5-4
I alt	12-13,5

Kilde: EU-Kommissionen

EU's udgifter finansieres i dag af bødeindtægter samt bidrag fra medlemslandene baseret på toldindtægter, momsgrundlag og ikke-genanvendt plast-emballage. Der til kommer et bidrag baseret på landenes relative andel af EU's BNI, der udgør langt det største bidrag, og som opkræves i et niveau således, at der er balance mellem udgifter og indtægter. Nye EU-indtægter – inden for et givent udgiftsniveau – reducerer andelen af EU's udgifter, som finansieres via BNI-bidraget tilsvarende. Nye EU-indtægter forskyder dermed sammensætningen af medlemslandenes EU-bidrag.

Ny indtægtskilde baseret på CO₂-kvotehandelssystemet (ETS)

Kommissionen har foreslået, at der etableres en ny indtægtskilde til EU's budget baseret på 25 pct. af indtægterne fra det eksisterende CO₂-kvotehandelssystem (industri, energi og kollektiv opvarmning) og det foreslåede nye, separate CO₂-kvotehandelssystem (vejtransport og individuel opvarmning).

Dertil har Kommissionen foreslået, at indtægtskilden skal indeholde en korrektionsmekanisme, der indebærer et loft og en bund over de enkelte landes bidrag. Loftet indebærer, at såfremt BNI pr. indbygger i en medlemsstat er under 90 pct. af EU-gennemsnittet, kan medlemsstatens finansieringsandel af den ETS-baserede indtægtskilde ikke overstige 150 pct. af medlemsstatens andel af EU's BNI. Bunden indebærer, at det for enhver medlemsstat gælder, at dens finansieringsandel af den ETS-baserede indtægtskilde ikke kan være mindre end 75 pct. af medlemsstatens andel af BNP.

Kommissionen skønner, at indtægtskilden baseret på CO₂-kvotehandelssystemet i gennemsnit vil have en størrelsesorden på 9 mia. euro (2018-priser) årligt over perioden 2023-2030. Det foreslås, at indtægtskildeforslaget får virkning fra 1. januar 2023.

For uddybende om forslag til revision og udvidelse af kvotehandelssystemet henvises til oversendte grund- og nærhedsnotat herom af 9. september 2021.

Ny indtægtskilde baseret på en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (CBAM)

Kommissionen har foreslået, at der etableres en ny indtægtskilde til EU's budget baseret på 75 pct. af indtægterne fra salg af de såkaldte CBAM-certifikater, som importører til EU vil skulle købe ifm. import af varer, der falder ind under mekanismens område, som dækker CO₂-intensive produkter såsom stål, aluminium og gødning. Prisen på certifikaterne skal ifølge forslaget afspejle kvoteprisen i EU's CO₂-kvotehandelssystem.

Kommissionen skønner, at indtægtskilden baseret på CBAM i gennemsnit vil have en størrelsesorden på 0,5 mia. euro (2018-priser) årligt over perioden 2023-2030. Det foreslås, at indtægtskildeforslaget får virkning fra datoen for indførelsen af selve CO₂-grænsetilpasningsmekanismen.

For uddybende om mekanismen henvises til oversendte grund- og nærhedsnotat herom af 1. oktober 2021.

Ny indtægtskilde baseret på spor 1 i OECD-aftalen om international selskabsbeskatning

Kommissionen har foreslået, at der etableres en ny indtægtskilde til EU's budget baseret på 15 pct. af den såkaldte residualprofit, der allokeres til EU-lande ifm. OECD-aftalen om international selskabsbeskatning, spor 1 vedrørende omfordeling af beskatningsretten til en del af indkomsten i de største og mest profitable, globale koncerner.

Kommissionen skønner, at indtægtskilden baseret på spor 1 i OECD-aftalen i gennemsnit vil have en størrelsesorden på 2,5-4 mia. euro (2018-priser) årligt over perioden 2023-2030.

Det foreslås, at indtægtskildeforslaget får virkning fra datoen for indførelsen af det bebudede direktiv om gennemførelse af OECD-aftalen om omfordeling af beskatningsrettigheder, eller fra datoen for den multilaterale konventions ikrafttræden og virkning, alt efter hvilken dato der er den seneste.

MF-revision

Forslaget til revision af EU's flerårige finansielle ramme indebærer to elementer:

- Øgede udgiftslofter for budgetkategori 3 i 2025-2027 for at indarbejde udgifterne til den Sociale Klimafond.
- Automatiske årlige opjusteringer af udgiftsloftet for budgetkategori 2b i 2024-2027 mhp. tilbagebetaling af genopretningsmidlerne (NGEU).

Forøgelsen af udgiftslofterne sfa. den Sociale Klimafond er på 20 mia. euro over perioden 2025-2027 (2018-priser). For uddybende om den Sociale Klimafond henvises til oversendte grund- og nærhedsnotat herom af 20. september 2021.

Forøgelsen af udgiftslofterne mhp. tilbagebetaling af genopretningsmidlerne foreslås i hovedreglen automatisk at følge størrelsesordenen på de faktiske indtægter fra de foreslåede nye indtægtskilder fra det foregående år.

I 2027 foreslås det dog, at udgiftsloftet forhøjes med størrelsesordenen på de nye indtægtskilder i 2026 fratrukket 8 mia. euro (2018-priser). Der lægges op til, at den årlige forhøjelse af udgiftslofterne mhp. tilbagebetaling af genopretningsmidlerne maksimalt kan udgøre 15 mia. euro (2018-priser).

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet forslag til ændringer i EU's udgifter og indtægter alene kan behandles på EU-niveau.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ved vedtagelse af forslaget vil Folketinget skulle meddele sit samtykke til Danmarks godkendelse af Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter.

7. Økonomiske konsekvenser

Forslagspakken forventes at få betydelige statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Der pågår tekniske afklaringer af forslagspakkens konsekvenser, herunder de statsfinansielle konsekvenser, der kræver yderligere dialog med Kommissionen om forslagspakkens indhold.

8. Høring

Forslaget har været ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre landes holdninger til forslagspakken.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Efter vanskelige forhandlinger blev der i 2020 indgået aftale om EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Regeringen finder det centralt, at denne aftale overholdes.

Som udgangspunkt forholder regeringen sig konstruktivt til forslag til nye EU-indtægtskilder, idet man afventer yderligere teknisk afklaring af især de statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen er skeptisk over for den foreslåede revision af EU's flerårige finansielle ramme, der følger af de foreslåede merudgifter til oprettelse af en Social Klimafond, jf. oversendte grund- og nærhedsnotat herom af 20. september 2021.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.